

Hernyák Gábor 80 éves

HORVÁTH ISTVÁN

Aki az elmúlt több mint negyven évben geológusként vagy paleontológusként megfordult *Rudabányán*, bizonyosan ismeri *Gabi bácsit*. Szakmai körökben is élő legendának számít, oly sok történet köthető a nevéhez.

Hajdúnánáson született 1928. december 14.-én. Felmenői között nincs bányász, a család alapvetően mezőgazdasággal foglalkozott. *Gábort* is kertészinásnak küldték tanulni a *Miskolc* melletti *Felsőzsolcára*. Itt élte meg a háború kitörését és végét. Ám eközben volt lakatostanuló a diósgyőri vasgyárak tanoncműhelyében, amelynek lebombázásakor őt is a romok közül kellett kimenteni; volt erőszakkal besorozott levante, akit a nyilasok három nap kiképzést követően az orosz frontra vezényeltek. Ezt is megúsza élve, sőt, mielőtt százada *Németországba* indult volna, sikerült visszaszöknie *Felsőzsolcára*, ahol a front elvonulását kisebb sebesülés árán vészelte át. *Nánásra* hazatérve a szovjetek vitték el munkaszolgálatra, de az *Ukrajna* felé tartó menetből *Mátészalkánál* meg tudott szökni. A háborút követően *Debrecenben* tanulta a lakatos szakmát, ahonnan kiváló eredményeinek köszönhetően *Budapestre*, majd *Sopronba* irányították, és itt szakérettségit tett. Kitűnő bizonyítványai alapján továbbtanulásra ajánlják a budapesti *Eötvös Loránd Tudományegyetemre*, ahol a geológus szakot választja. Négy évvel később, 1955-ben szerez diplomát, és bár az egyetemi évek alatt *Kiss János* asszisztenseként a *Velencei-hegység* és *Recsk* érces területeit térképezte és kutatta, mégis *Rudabányára* irányították.

A vasérc-előfordulás kutatásának vezetését a MÁFI szakembereitől vette át, mivel előtte a vasércbányának nem volt diplomás

geológusa. Az általa kialakított kutatási osztály létszáma egészen a hetvenes évek közepéig folyamatosan emelkedett. Jól műszerezett labort alakított ki, s az üzemi kutató-fúró berendezések a kor legjobb KGST-technológiát képviselték. Vizsgálati háttérként a hatvanas évektől az időközben létrejött *Országos Érc- és Ásványbányák Vállalatnak*, mint anyacégnek a laboratóriumai (*Eger, Gyöngyösorosi, Recsk*) is rendelkezésre álltak. *Hernyák Gábornak* jelentős szerepe volt a hazai réz-, ólom- és cinkérccek kitermelésének megindításában és a rudabányai rézflotáló létrejöttében.

Hernyák Gábor előadás közben (2005).

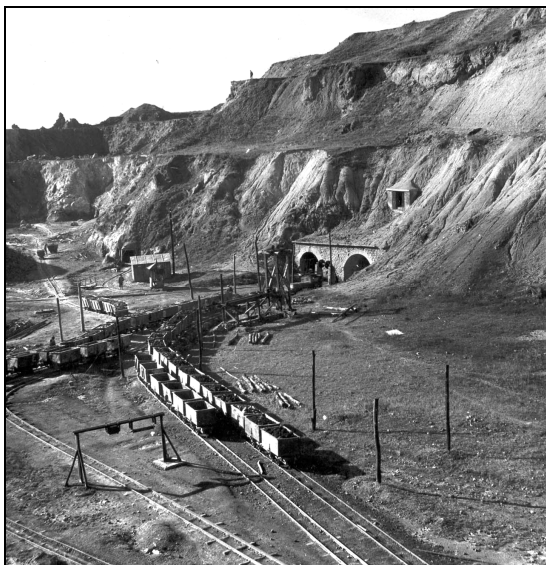
Több szakmai publikációja is megjelent, melyek közül a legjelentősebb a *Rudabányai-hegység* szerkezetét elemző tanulmánya. A különféle érc típusok létrejöttét a meg-megújuló törésrendszeren keresztül felfelé törő anyagáramlásokhoz kötötte és bizonyította ezek valós voltát. Igazi terepi geológusként dolgozott, több időt töltött a vasércbányában, mint hivatali íróasztala mellett. Ennek

eredménye a világhírű ősmajom-maradványok felfedezése az 1960-as évek közepén. A *Rudapithecus hungaricus*ként ismertté vált leletek szinte minden fontos darabját neki köszönheti a tudomány.

1955-ben részt vett az ország első önálló bányászattörténeti gyűjteményének létrehozásában, amelynek néhány évig a vezetője volt. Az intézmény ma is él *Rudabányán Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bányászattörténeti Múzeum* néven.

A vasércbánya 1986-os bezárásakor már a második turnusát töltötte *Mongóliában*, a mongol-magyar tulajdonú wolframánya kutatásvezetőjeként. Nyugdíjba vonulása óta is *Rudabányán* él, és igyekszik megismertetni minden érdeklődővel az egykori vasércbánya geológiáját és történetét.

További boldog éveket és jó szerencsét!

Részlet a rudabányai külszíni vasércbányából (1950-es évek eleje).